

NOUTAJIEN WORKING TEST KOKEIDEN SÄÄNNÖT

Säännöt on hyväksytty Suomen Kennelliiton valtuustossa 25.11.2018.

Voimassa 1.4.2019 alkaen.

5. NOUTAJIEN WORKING TESTIN SÄÄNNÖT (NOWT)

5.1. KOKEEN TARKOITUS

Kokeen tarkoituksena on valita jalostukselliset tavoitteet huomioiden parhaat koirat, joilla on metsästyksenomaisiin tehtäviin sopiva luonne, hyvä paikallistamiskyky sekä hyvä vainu. Noutajan tulee osoittaa itsenäisyyttä ja oma-aloitteisuutta sekä toimia hyvässä yhteistyössä ohjaajansa kanssa.

5.2. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Kokeita anottaessa ja järjestettäessä on noudatettava sääntöjen yleisessä osassa mainittuja määräyksiä sekä Kennelliiton yleisiä määräyksiä. Tuomarit vastaavat siitä, että kokeessa noudatetaan sääntöjä ja ohjeita.

5.3. TUOMARIT

Kokeessa on arvostelu-oikeus sekä NOWT- että NOME-A-arvostelu-oikeuden omaavilla tuomareilla. Kokeen arvostelevat ylituomari sekä hänen lisäkseen vähintään yksi arvostelutuomari.

5.4. KOELUOKAT

Alokasluokka (ALO), johon saavat osallistua noutajien taipumuskokeen hyväksytysti suorittaneet koirat. ALO1-palkinnon saanut koira saa oikeuden osallistua avoimeen luokkaan.

Avoin luokka (AVO), johon saavat osallistua ALO1-palkinnon saaneet koirat. AVO1-palkinnon saanut koira saa oikeuden osallistua voittajaluokkaan.

Voittajaluokka (VOI), johon saavat osallistua AVO1-palkinnon saaneet koirat.

Saatuaan luokkanousuun oikeuttavan tuloksen, koiralla oikeus jatkaa alemmassa luokassa kuluvan vuoden loppuun saakka.

5.5. NOUTOESINEET

Noudettavina on tarkoitusta varten valmistettuja, yleisesti saatavilla olevia dameja.

5.6. KOKEEN SUORITTAMINEN

Koe koostuu viidestä tehtävästä, jotka suoritetaan vähintään neljällä suorituskerralla. Tehtävät laaditaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin todellisia metsästysilanteita. Mock Trial toteutetaan NOME-A kokeen mukaisesti.

5.7. ARVOSTELU

Tuomari voi arvostella yhden tai useamman tehtävän. Samalla suorituspaikalla voi olla useita tuomareita arvostelemassa.

Tuomarin tulee huolehtia, että jokainen koira saa mahdollisimman hyvän ja tasapuolisen mahdollisuuden osoittaa kykynsä noutavana koirana. Tehtävän alussa tuomarin tulee antaa ohjaajalle suorittamiseen tarvittavat samankaltaiset ohjeet. Ohjeita voidaan antaa myös koko osallistujajoukolle alkupuhuttelun yhteydessä.

Tehtävän jälkeen tuomari arvioi koiran suoritusta muutamien sanojen. Koiran saamaa pistemäärää ei tässä vaiheessa kerrota, jollei koiran pistemäärä ole nolla (0), jolloin tuomarin on siitä mainittava.

5.7.1. ARVOSTELTAVAT OMINAISUUDET

Noutaja seuraa ohjaajan sivulla, on hiljaa ja pysyy paikallaan ilman, että ohjaaja joutuu kiinnittämään huomiota koiraan.

Noutajan tulee tehdä hyvää hakutyötä, olla oma-aloitteinen, käyttää hyvin vainuaan sekä omata hyvä riistanlöytökyky. Se ei saa välttää minkäänlaista maastoa, luonnollisia tai keinotekoisia esteitä ja sen pitää mennä veteen kehotuksista.

Noutajan tulee tarkkailla valppaana laukausten suuntaan, painaa mieleensä putoamispaikat sekä omata hyvä paikallistamiskyky. Suoraviivainen, itsenäinen eteneminen pudotuspaikalle sekä nopea damin löytäminen ovat merkki erinomaisesta paikallistamiskyvystä.

Kun koira lähetetään damille, jonka putoamista sillä ei ole ollut mahdollista nähdä, tulee sen totella käskyjä ja toimia hyvässä yhteistyössä ohjaajan kanssa.

Löydettyään damin koiran tulee suorittaa oma-aloitteinen ja nopea ylösotto. Koiran tulee kantaa damia pehmeällä ja tasapainoisella otteella, palauttaa suoraviivaisesti sekä luovuttaa dami huolellisesti ohjaajalleen.

5.7.2. KOIRAN KOKEEN KESKEYTTÄMINEN

Jos koira tekee jonkun hylkäävistä virheistä, sen koe keskeytetään. Lisäksi koiran koe on keskeytettävä, jos ohjaaja kurittaa koira koepaikalla tai jos koira loukkaantuu.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET

- aggressiivinen käyttäytyminen
- laukausarkuus
- kieltäytyminen noudosta
- kovausisuus

5.7.3. PISTEET

Jokaisesta tehtävästä enimmäispistemäärä on 20 pistettä.

Nollaan (0) pisteeseen johtavia vakavia virheitä ovat:

- luvaton lähtö noutoon
- karkaaminen ohjaajan hallinnasta
- toistuva vinkuminen tai haukkuminen
- noudon jättäminen kesken
- kieltäytyminen vesityöskentelystä
- löytymättä jäänyt dami
- etsiminen dami suussa
- damin vaihtaminen
- "eye-wipe"= Koira ei onnistu noutamaan damia, jonka noudossa toinen koira onnistuu vastaavissa olosuhteissa, tai tuomari käy hakemassa damin.

Jos koira tekee jonkun seuraavista vakavista virheistä, se vähentää koiran pisteitä tuomarin katsomalla tavalla:

- huono seuraaminen
- rauhattomuus passipaikalla
- huono hallittavuus
- äänekäs ohjaaminen
- liika riippuvaisuus ohjaajasta
- hidas ja/tai haluton työskentely
- huono paikallistamiskyky
- huono nouto-ote
- damin pudottaminen luovutuksessa
- "merkkailu"

5.7.4. LOPPUKILPAILU

Mikäli kokeen rastien jälkeen voittaja ei ole selvinnyt, vaan kaksi tai useampia koiria on tasapisteissä, järjestetään loppukilpailu. Loppukilpailussa koirille annetaan niin monta noutomahdollisuutta kuin tuomaristo katsoo tarpeelliseksi. Suoritukset loppukilpailussa eivät enää vaikuta koiran saamaan palkintosijaan, ellei se tee hylkäävää virhettä.

5.8. PALKITSEMINEN

5.8.1. Rastein toteutettava NOWT

Ensimmäinen (1.) palkinto annetaan koiralle, joka on saanut vähintään 80 pistettä.

Saadakseen ykköspalkinnon koiran tulee saada vähintään puolet pisteistä (10 pistettä) jokaiselta rastilta.

Toinen (2.) palkinto edellyttää vähintään 65 pistettä.

Kolmas (3.) palkinto edellyttää vähintään 50 pistettä.

Jos koira on saanut jostain tehtävästä nolla pistettä, sitä ei voida palkita.

VOI-luokassa kokeen voittaneelle koiralle voidaan antaa sertifikaatti (SERT), mikäli luokkaan on osallistunut vähintään kuusi koira, koira on arvostellut vähintään kaksi tuomaria ja voittanut koira on työskennellyt sertifikaatin arvoisesti. Varasertifikaatti (vara-SERT) voidaan antaa toiseksi sijoittuneelle koiralle. Sertifikaatti ja varasertifikaatti voidaan antaa vain koirille, jotka ovat saaneet 1. palkinnon.

Jos koiran pistemäärä ei riitä palkintosijaan tai tuomari joutuu keskeyttämään kokeen, merkitään palkintosijan kohdalle nolla (0). Ohjaajan keskeyttäessä tilanteessa, jossa tuomarin mielestä koiralla olisi vielä ollut mahdollisuus yltää palkintosijoille, merkitään tulokseksi viiva (-).

5.8.2. Mock Trial

Mock Trial tuomaroidaan A-kokeen mukaisesti.

Ensimmäinen (1.) palkinto annetaan koirille, joiden kokonaissuoritus on erinomainen. Palkintosija edellyttää, että koira ei ole tehnyt hylkäävää tai vakavaa virhettä. 1. palkinnon saaneet asetetaan paremmuusjärjestykseen. VOI-luokan voittaneelle koiralle voidaan antaa sertifikaatti (SERT), mikäli kokeeseen on osallistunut vähintään kuusi koira ja voittanut koira on noutanut vähintään viisi damia. Varasertifikaatti (vara-SERT) voidaan antaa toiseksi sijoittuneelle koiralle.

Toinen (2.) palkinto annetaan koirille, joiden kokonaissuoritus on hyvä. Yksi vakava virhe voidaan sallia, mikäli koiran suoritus on muilta osin moitteeton.

Kolmas (3.) palkinto annetaan koirille, joiden kokonaissuoritus on tyydyttävä.

Koiran palkitseminen edellyttää vähintään kolmen damin noutamista ilman hylkäävää virhettä. Jos koira tekee hylkäävän virheen tai sen kokonaissuoritus ei riitä hyväksytyyn palkintoon, merkitään palkintosijan kohdalle nolla (0).

Jos koiran laatuarvostelu jätetään antamatta tai ohjaaja keskeyttää tilanteessa, jossa tuomarin mielestä koiralla olisi vielä ollut mahdollisuus yltää palkintosijoille, merkitään tulokseksi viiva (-).

Palkintojenjakotilaisuudessa tuomarit kertovat tulokset ja antavat lyhyet suulliset arviot palkittujen koirien suorituksista.

9. NOUTAJIEN WORKING TEST -KOKEEN JÄRJESTÄMIS-, SUORITUS- JA ARVOSTELUOHJE

9.1. YLEISTÄ

Koirien työskentely- ja metsästysominaisuuksien arvioiminen metsästyskokeen avulla edellyttää koeolosuhteiden järjestämistä haastavuudeltaan ja vaikeustasoltaan mahdollisimman tasapuoliseksi kaikille saman luokan koirille. Kokeissa ei noudateta kaavamaista suoritusjärjestystä, vaan koejärjestelyt vaihtelevat koemaaston ja kuvitellun metsästystilanteen mukaan. Koetehtävät eivät ole välttämättä kaikille osallistujille samat. Koirien suoritusjärjestys määrätään arvalla.

9.2. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Tuomareiden varaamisessa tulee ottaa huomioon kokeeseen alustavasti suunniteltu koiramäärä. Ohjeena pidetään sitä, että kokeessa arvosteltavia koiria voi olla 20 yhtä tuomaria kohti. Kokeen järjestäjä nimeää kokeen ylituomarin.

Tuomarit kutsutaan aina kirjallisesti ja tuomareille ilmoitetaan välittömästi ilmoittautumisajan päätyttyä koiramäärä. Kokeessa tulee olla vastaava koetoimitsija, joka vastaa kokeen järjestelyiden sujumisesta.

Kokeeseen tulee varata SERT ja vara-SERT ruusukkeet.

9.3. KOIRANOHJAAJA

Ohjaajan tulee noudattaa tuomareiden ja toimitsijoiden ohjeita.

Koirat pidetään kytkemättöminä arvostelun ajan, ellei tuomari toisin määrää. Koiran saa lähettää selvällä käsimerkillä. Koiran ohjaamisessa suositellaan pillin käyttöä.

Kaulapannan tai muun varusteen käyttö koesuorituksen aikana on kielletty. Suoritusten aikana ohjaaja ei saa käyttää apuvälineitä, jotka voidaan tulkita pakotteiksi. Koira ei saa kurittaa koepaikalla eikä kokeen aikana.

9.4. KOKEEN SUORITTAMINEN

Tehtävät laaditaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin todellisia metsästystilanteita. Koirille on järjestettävä mahdollisuuksien mukaan tehtäviä, joissa voidaan arvioida niiden passityöskentelyssä oleminen, ajoketjun mukana liikkuminen (walking-up) sekä vesityöskentely.

AVO- ja VOI-luokka voidaan järjestää kokonaan tai osittain ns. mock trial –kokeena. Mock-trial kokeessa koejärjestelyt ovat NOME-A -kokeen kaltaisia ja tehtävät jäljittelevät NOME-A -kokeiden noutotilanteita.

Koiralle on annettava mahdollisuus näyttää paikallistamiskykynsä ja käyttää luonnollisia noutajan ominaisuuksia. Dameja ei pidä sijoittaa niin, että koira joutuu noutoon mennessä

ohittamaan toisen damin kohtuuttoman läheltä. Noutoetäisyydet eivät saa ylittää 150 metriä.

Paikallistamistehtävät on järjestettävä siten, että koiralla on hyvä mahdollisuus pudotusten paikallistamiseen. Heiton yhteydessä ammutaan laukaus. Ampuja sijoitetaan niin, että ampumaetäisyydet vastaavat todellisia pudotusetäisyyksiä. Laukaukset ammutaan ensisijaisesti paukkupatruunoilla haulikkoa tai muuta luvallista asetta käyttäen. Heitot tulee tehdä kaikille koirille tehtäväkohtaisesti samenvärisillä dameilla.

Hakutehtävät toteutetaan siten, että ohjaajille kerrotaan hakualue. Damien sijoituspaikkoja voidaan vaihtaa niin, että olosuhteet eri koirille ovat mahdollisimman tasapuoliset. Laajat hakualueet eivät kuulu tähän koemuotoon. Hakutehtävä voidaan myös yhdistää ohjaustehtävään, jossa koira ohjataan osoitetulle alueelle suorittamaan hakutyötä.

Ohjaustehtävässä ohjaajalle kerrotaan damin sijaintialue. Maaston ja vesialueen tulee olla sellaista, että ohjaajalla on mahdollisuus nähdä koiransa suurimman osan aikaa. Ohjausetäisyydet riippuvat luokasta ja maaston vaikeudesta sekä vallitsevista olosuhteista.

Jos ohjaaja kutsuu koiran takaisin sivulle kesken suorituksen, katsotaan se AVO- ja VOI-luokassa tehtävän keskeyttämiseksi. ALO-luokassa koiran kutsuminen sivulle kesken tehtävän puolittaa maksimipisteet.

Damien tulee olla kangaspäällysteisiä, noin 0,5 kg painoisia ja mielellään väriltään vihreitä.

9.5. KOKEEN ARVOSTELEMINEN

Tuomari toivoo arvostelussaan näkevänsä seuraavia ominaisuuksia:

Noutajan tulee seurata ohjaajaa sivulla kulkien, sen on oltava hiljaa ja pysyttävä paikallaan ilman että koiran ohjaaja joutuu kiinnittämään huomiota koiraan.

Noutajan tulee tehdä hyvää hakutyötä, olla oma-aloitteinen, käyttää hyvin vainuaan sekä omata hyvä riistanlöytökyky. Se ei saa välttää minkäänlaista maastoa, luonnollisia tai keinotekoisia esteitä ja sen pitää mennä veteen kehotuksitta.

Noutajan tulee tarkkailla valppaana laukausten suuntaan, painaa mieleensä putoamispaikat sekä omata hyvä paikallistamiskyky. Suoraviivainen, itsenäinen eteneminen pudotuspaikalle sekä nopea damin löytäminen ovat merkki erinomaisesta paikallistamiskyvystä.

Kun koira lähetetään damille, jonka putoamista sillä ei ole ollut mahdollista nähdä, tulee sen totella käskyjä ja toimia hyvässä yhteistyössä ohjaajan kanssa.

Löydettyään damin koiran tulee suorittaa oma-aloitteinen ja nopea ylösotto. Koiran tulee kantaa damia pehmeällä ja tasapainoisella otteella, palauttaa suoraviivaisesti sekä luovuttaa dami huolellisesti ohjaajalleen. Otteen korjaamista damista ei tulkita virheeksi.

Yleensä parhaat koirat tarvitsevat vähiten ohjaamista ja saavat vaikeatkin tehtävät näyttämään yksinkertaisilta ja helpoilta.

Koiran tehdessä jonkun kokeen keskeyttämiseen johtavan virheen, tulee tuomarin kertoa tästä ohjaajalle. Tämän jälkeen koira ei saa jatkaa enää muille rasteille, vaan koe päättyy. Koiran saadessa tehtävästä nolla pistettä, saa se jatkaa koetta, jos tuomarit eivät ole toisin ilmoittaneet.